

REVISTA ORĂȘTEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primeșc.
Abonamentele să plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un sir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr. Atât banii de abonament că și pentru insertiuni, sunt să se trimită la adresa: „Minerva“ institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

Judecată ungurească.

Dl Manasie Iar, preot în Simeria, ne trimite spre publicare următorul articol, pe care îl punem în fruntea foii, fiindcă într-o luncă se dovedește, cum toți subalternii ministrului, de când s'a statorit întregirea venitelor preoților din partea statului, pretind că preoții să se supună orbis într-o toată apucăturile lor violente.

Dl preot Manasie Iar se vede însă, că cu toate acestea este la culmea cheamării sale.

Eată articolul:

Onorată Redacțione,

In 11 Febr. n. a. c. m'am dus la pretura din Deva cu scop de a cere vidimarea atestatului prin care se adevereste, că sunt cetățean al statului maghiar. Prim-pretorul Csulay Lajos vorbind cu mine mi-a revocat în memorie faptul netăgăduit, că eu sub cuvînt că am văzut organul administrativ, am fost pedepsit cu o amendă de 10 fl.

Răspunzând prim-pretorului Csulay, am recunoscut că am fost judecat la o amendă de 10 fl., tot deodată însă am dovedit că argumentele nerăsturnabile, că persoana pentru a cărei văzută eu am suferit pedeapsă, de ori-care om drept judecător n'a putut să nu poate fi considerată de organ administrativ. Prim-pretorul Csulay susținea părerea lui, că acea persoană cu drept cuvînt să privescă de organ oficiștilor administrativ, eu susțineam pe a mea, că nu a fost cu drept de a se privi de atare.

Pentru ca binevoitorul cetitor să poată judeca, că cine dintre doi are drept, eu sau prim-pretorul Csulay, mai departe fiindcă afacerea e și de interes public, încăză prezenta pe slujbașii maghiari dela comitatul nostru în adevărată lor lumină, îmi iau voie a descrie pe scurt casul care a oferit pretei din Deva pretext de a mă pedepsit cu 10 fl.

Eată acel cas.

Anterior mergând pe drumul terii am văzut și auzit pe crășmarul de ungur și pe un bețiv din Simeria certându-se cu niște călători. Apropindu-mă de locul de căzătă am întrebăt, că ce e? Unul dintre călători, și

anume un jude comunal, mi-a spus că crășmarul și omul acela bețiv din Simeria le-au luat sacul cu ovăs ca zălog, pentru că au dat de mâncare la cai pe marginea drumului de feară. Fiindcă crășmarul de ungur a mai săvîrtit asemenea zăloguri în ortăcie cu betivil acela din Simeria, și fiindcă eu m'am convins că ei nu zălogesc din simț de curățenie, ci cu scop de a pungăsi, am apostrotat după merit atât pe crășmar, că și pe ortacul lui bețiv și plătit cù vinars.

Apostrofând pe crășmar între altele i-am spus, că în locul tablei ungurești de pe păretele crășmei, pe care e scris că e oprit a se da vitelor de mâncare pe marginea drumului, să pună alta cu scrisoare românească, fiindcă mai toți cari umblă pe acest drum de feară, sunt Români, i-am spus și aceea, ca să pună în vreme de seară lampă lângă tabla cu scrisoare românească, căci seara numai așa se poate ceta.

Pentru vorbele acestea drepte și nevătămătoare, crășmarul de ungur m'a pîrît la prete. Si preta, care de sigur că avea mare dor de a mă pedepsit, nu doară pentru că am făcut ceva ilegal, ci pentru că am »cutezat« a cere ca tabla cea cu scrisoare ungurească de pe păretele crășmei să fie înlocuită cu alta scrisă românește, a căutat pretext a mă pedepsit. Ca ori-unde, așa și aici pretextul a fost lesne de aflat, fiindcă acel bețiv din Simeria, care pentru vinars a dat crășmarului de ungur mână de ajutor la zălogirea bieților călători, pentru cari eu mi-am ținut de datorină românească și creștinească a mă întrepune, a fost jurat communal.

Spusu-i am destul preturei, că omul acela bețiv n'a fost rănduit de cineva acolo în slujba de a păzi drumul, ci el a fost acolo la crășmă ca un simplu bețor de vinars, ergo nu e de a se privi de organ administrativ, spusu-i am destul preturei și aceea, că nu crășmarul, ci călătorul de drum anume pus și plătit, e chemat a purta grije despre curățenia drumului. Spusele mele au fost zădărnică, fiindcă eu am fost judecat la o amendă de 10 fl.

Am recurat, recursul meu însă, ca multe altele de ale noastre, deși în el am arătat clar ca lumina soarelui netemeinică sentenței, a fost mazăre aruncată pe părete.

Sunt departe de presupunerea, că vicinușul, la care am recurat nu ar fi vîzut, că cel ce mă judecat nu de sacrul simțemant al iubirii de adevărat și dreptate, ci de o cumplită ură națională și de un groaznic simț

șovinistic maghiar a fost condus. Il asigur pe dl vîcîșan, că dacă a gădit că în mine cum și în alții numai așa poate vîrsa stîmă față de persoanele astătoare în oficii subalterne, dacă sentințele aduse de acele persoane subalterne se aproabă orbis ori că sunt drepte, ori că sunt nedrepte, greșește colosal. »Toate ca toate, dară dragoste cu de-a sila nu se poate«, zice un proverb român.

Acesta e casul despre care discutând, prim-pretorul Csulay zicea că dreptatea e pe partea lor, eară eu afirmam sus și tare, și afirm și acum, că e pe partea mea. Discuția, fără îndoială de interes mai mult particular, a avut darul de a face pe prim-pretorul Csulay ca să pronunțe niște cuvînte care cuprind în sine destăinuirea unei mari dorințe de ale Ungurilor, pe care ei, întrucăt eu știu, s'au silit și o ținească ascunsă.

Prim-pretorul Csulay așadar, cuprins fiind de ciudă și de mănie că nu mă poate »capacita«, într'un moment de curată sinceritate a zis către mine că către un preot cu drept de pretensiune la întregirea salarului preoțesc, din cuvînt în cuvînt următoarele: »Ön ily magaviselettel nem fog fizetés kiegészítésben részesülni«, pe românește: »D-Ta, având o asemenea purtare, nu te vei împărtăși de întregirea salarului preoțesc«. Această pronunțație, pentru mine nu deprimătoare, ci din contră foarte îmbucurătoare, a fost urmată de cuvenitele observări din parte-mi.

Primpreforul Csulay făcând către mine cu dosul mănei ca macar către un cociș, probabil pentru că nu i-au fost pe plac obserările mele, am esit afară din cancelaria preitorială, cu atestatul de altmintrele vidimat. Deoarece din această cauză nu i-am putut spune tot ce am avut de a-i spune în chestia întregirii salarilor preoțesci, și deoarece nu aș vrea ca să-i rămân cu ceva dator, și spun acum pe această căre românească mea părere privitoare la chestia întregirii salarilor preoțesci. Îi spun nu numai d-lui, ci tuturor celor cari se interesează de această chestie.

Pronunțația prim-pretorului Csulay din Deva, ca unui om investit cu înalt oficiu administrativ pe mine m'a convins, că stăpânirea sau guvernul maghiar prin legea despre întregirea salarilor preoțesci tinde a face pe preoții români cu întregire de salar, incapabili de acțiuni de colorit național românesc, pentru că în chipul acesta să ajungă neîmpedecăți de preoțime, ca de un respectabil factor național românesc, scopul inferioral de a face cu poporul nostru cum lui,

guvernului maghiar să convine. Si totuși zic că întregirea de salar pe care legea o oferă, să se primească. O zic aceasta, pentru că ca unul care îmi atrbuie putința de a cunoaște din fir în păr referințele vieții preotului român slab dotat, vîd că primirea o reclamă cu intenție înainte de toate interese de o onořifică existență și subsistență, și apoi interese de mare importanță nu numai pentru viitorul familiei preotului, ci și pentru cel al națiunii noastre; și o mai zic aceasta și pentru că am firma speranță, că în genere pe preoțimea noastră, fiind ea »os din oasele, și sânge din sâangele națiunii române«, Ungurii în veci nu vor putea face incapacabilă de a fi și în viitor scutitoarea, apărătoarea și îndreptătoarea conațională nostri. Mă întrește în această speranță adevărul cuprins în vechia zicere românească: »Sâangele în apă nu se prefac«, cum și cel cuprins în și mai vechia zicere: »est modus in rebus«.

E de prevăzut, că stăpânirea maghiară cu ajutorul paragrafilor în adevărat de înțeles foarte vag, vîrbiș în legea despre întregirea salarilor preoțesci, cum și cu ajutorul logicei ungurești toate îngăduitoare când e vorba de a pedepsi Români, o să lipsească pe mulți preoți români de întregire, și să intimideze pe și mai mulți; a astupă însă gura la toți ca în chipul acesta între ei să nu se afle de aceia cari se spună în lumea largă necazurile pe care noi le îndurăm în această teată nefericită, aceea pentru Unguri e o imposibilitate de vecină durabilitate. Dacă de acestia numai unul macar de s'ar afla, e destul, fiindcă glasul lui va fi privit și ascultat de lumea cultă ca glas al tuturor preoților cu întregire de salar. Să sperăm că nu va fi numai unul, sau doi, sau trei de acestia, ci mai mulți.

Pronunțația prim-pretorului Csulay dă ansă la sigura deducție, că toți acei preoți români, cari nu joacă precum Csulay și cei ce ca el vor zice, vor fi lipsiți de întregirea salarului.

Fie siguri Ungurii, că una ca asta nu e spre rușinea, ci spre lauda respectivilor preoți români, fie siguri Ungurii, că atari preoți români în constiință că și-au împlinit scumpa lor datorină națională, cum și în stima tuturor oamenilor de bine, vor privi o deplină rebonificare pentru perderea materială îndurată din cauză că și-au dat pe față româneasca lor ființă; fie siguri Ungurii că una asta nu e spre stricăciune, ci spre folosul causei naționale române, eară stăpânirii ma-

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTEI“

Din vremi.

Când astăzi îmi arunc privirea
Peste zilele trecute,
Mai zăresc în ceață vremi
Doruri vii, și patimi multe...

Un moșneag îmi povestea
De atâtea întemplieri
Din trecutul vietii sale
De opt zeci de primăveri!

„Mi spunea de ciasuri grele
Din încărunciță-i cale,
De iubiri nefericite
Din povestea vieții sale!“

A iubit, spunea, o fată
Ce și astăzi mai trăște;
Dar' sagalnic e bătrânel
Căci ș-acuma o iubește!

O reamintire.

(Din răsboiu independenței.)

Încep iubiți cetitori! Întrăm acum într-un cerc de voinici, cari se odichnesc de străpările zilei spre a-și strînge noue puteri la lupta ce va începe mâne; suntem în lagărul înaintea crâncenei redute la care scumpa Românie și-a perdit atâtia și; încep, dară, încep.

E o noapte frumoasă, vîntul suflă rece, palida lună luminează conturul acestora cari se odichnesc pe pămîntul gol, având sub capătană, acoperiți cu mantaua cenușie ruptă de gloante.

Căti din acești bravi oșteni visează la întoarcerea lor în patrie, unde sper a revedea pe iubiții lor?

Pentru căti din acești juni se roagă o mireasă înaintea Madonei pentru salvarea iubitului ei?

Crudă e furia răsboiu lui!

Acum odichniți în pace, și mâne, poate, într-o altă lume mai bună.

Dormiți bravi fil! acum va răsuna trimiță trezindu-vă din dulcele visuri; transportându-vă în cruda realitate, căci mulți din voi, mai înainte ca soarele va apune, vor fi, dejă, între îngeri.

Nicu.

Mii de inimi vor rupe; mulți ochi frumoși vor roși pentru scumpul iubit, unicul fiu, frate perdut.

Impregiurul unui rest de toc stau lungiți pe pămînt: căpitanul Valter, locotenentul Dimitrescu și oficerul Vlădilă; rămășiile focului fac din astă grupă un ce romantic.

Deodată căpitanul Valter se trezește cu un tipet îngrozitor; cealalți doi sârără în sus ca mușcați de viperă, cu un aer întrebător. »Amicii« zise căpitanul, »acum am vîsat că un glonț turcesc m'a lovit în inimă și de durere am scos acel tipet.« »Nu te fă de rîs amicul meu« zise locotenentul Dimitrescu, »adoarme și visează de ochii cei negri cari inima și-au răpit și care's mai mult în stare a te pune în respect decât un afurisit de glonț.« — »Ai dreptate amice!« răspunse căpitanul lungindu-se earășii pe pămînt și adormi. Trecu un sfert de oră, focul se stinse deja, numai cel al sentineliei mai ardea, alimentându-se din coaja unui bătrân stejar și Vlădilă zise locotenentului: acum de câteva ore un simțemant, sau mai bine zis o închipuire, îmi distrug planurile cele frumoase, toate întemplierile copilariei mele defilează înainte-mi; vîd pe scumpul meu tată, care după cum știi e mort de patru ani, pe iubita mea maică cu ochi roșii de lacrami și pe dulcea mea Elisa, care plângând mă-

salută făcându-mi semne din mâna. Imi e: parcă aș trebui să mă despărte de acei ce iubesc, de care earășii sunt iubit și totuși știi că de dulce e viață. »Ah, scumpa Elisa! și lacrimi ferbinte îi inundă vocea. »Bă! răspunse locotenentul Dimitrescu, care încercă așa de un aer de ero, »sunt niște iluzii, atribuite osteneilor campaniei, urmează exemplul amicului nostru Valter și strîngeti puteri prin un somn dulce!«

In acest moment se auzi earășii acel tipet îngrozitor din gura căpitanului, care arătând cu mâna spre piept zise: »earășii acest glonț fatal, drept în inimă m'a lovit, e astă întâmplată sau e hotărît ca mâne să...« — »Hohoh! il intrerupse Dimitrescu, lasă aceste gânduri și aduți aminte de Maria și vei vedea că aceste visuri nu te vor mai chinui!«

— »Cât de bine știe locotenentul nostru să consoleze, răspunse căpitanul, »păcat că n'ai devenit popă, dar' totuși nu pot părăsi gândul la moarte, gloantele pentru mine șade deja în țeavă, presimțirea mea nu mă însăză, vreau să mă pregătesc de moarte și apoi voi căuta a adormi, își urără noapte bună și se înveliră în mantalele lor.

Zori de ziua se revărsă pe câmpul bătăliei, soarele, care apără ca un glob de sânge, își învelește fața într-un strat de ceață spre

ghiare și »direge«, întrucât o prezentă înaintea lumii culte în adevărata ei lumină.

Fie Ungurii căt de îscusiți în ale motivării sentințelor, totuși se va ști și se va vedea când ei pe vre-un preot român îl lipsește de întregire din adevărata cauză, că nu le face pe voie. »Fie sacul căt de bun, ghiarele mătei tot se văd prin el«, zice Românum. Ungurii dispun de priceperea de a face sentințe meșteșugite, ear' lumea cultă are ochi de a vedea lucrurile care se asemănă cu ghiarele mătei ce se văd prin sac.

Chestiunea română incontestabil că e o chestiune care preocupa nu numai pe popoarele culte, ci chiar și pe căpetenile Maghiarilor, și poate chiar și pe Măria Sa dl prim-pretor Csulay din Deva. Așa fiind e probabil, că Ungurii prin legea întregirii salariailor preoțești tind a lua chestiunea română din rîndul chestiunilor cari le dă mult de gândit, sau cel puțin a produce aparență că acela chestiune nu mai există.

Toate legile ungurești îndreptate mai ales contra noastră a Românilor, cari după Unguri suntem cei mai numeroși între naționalitățile conlocuitoare, au avut în vedere visuri analoage acestui vis, care însă spre amărăciunea Ungurilor nu s-au realizat și nici că se vor realiza. Astă ne îndreptăște a face prorocirea, că Ungurii și cu legea despre întregirea salariailor preoțești vor avea nenorocirea de a înghiți din gros amărăciunea deceptiunii.

Ca încheiere să spun dului Csulay spre stire și confirmare, că aducând vremea cu sine ca să mai avem »norocirea« de a sta față în față unul cu altul, eu ca preot român și dumnealui ca prim-pretor, să nu se simlească a mă fixa cu priviri »crunte« și a mă măsura din creștet până în tălpi, căci aceea în loc de a băga în mine respectul pe care dumnealui gândește că să-l bage, mă împinge spre rîs. Dacă prim-pretorul Csulay va mai face așa, și pe mine pentru aceea mă va prididi rîsul, eu vina nu o port.

Ar fi cuviința ca dl. Csulay pe lângă aceea că-și închipuește că e fisolgăbirul meu, să-și aducă aminte, că pe când eu eram în Orăștie pe a VIII-a cl. gimn., dumnealui era tot acolo pe a IV-a cl. gimn. Dacă nu sunt și eu fisolgăbiru, în cea mai mare parte e a se atribui vitregelor împreguri din cari ne aflăm noi Români de sub coroana Sf. Stefan.

Zice prim-pretorul Csulay, cu un aer de profesor, că nu-i place de purtarea mea. Ii spun și aici că aceea pe mine deloc nu mă impoartă; dacă nu-i place, deie-mi secundă; secunda dată de dumnealui, privită din punct de vedere românesc — e eminentie, ear' secunda pe care i-azi da-o eu din cauza că făcând cu mâna cătră mine m'a îndrumat afară din cancelarie ca pe un cociș, din ori-ce punct de vedere, prin urmare și din cel unguresc, e o grosolană secundă, despre care fără amînare voi încunoaști atât pe fișapul ca să vadă că chiar în central comitătens și deci la vedere ochilor sei, ce prim-pretor e; asemenea voi încunoaști și pe ministrul de interne.

Vadă acei domni mari dacă au ochi, că cum înăspresc subalterni de ai lor referințele

a nu fi martoră la cel mai crunt spectacol al acelei zile. Căci:

„Tunuri sute bubuiu, se cățina pămîntul
și mii de bombe vijuiau trecînd în sbor ca vîntul“. dobele sunară marșul de răsboiu; fiecare mergea voios în ploaia gloanțelor cu bravul căpitân în frunte, care într-o mână cu steagul regimentului, într'ală spada, încuraja pe soldații săi prin cuvinte eroice; oficerul în flancul drept se luptă ca un leu și după câteva ore steagul românesc fălfăia victorios în vînt pe crâncena redută.

Multe șiroale de sânge curgeau de pe poalele redute, căte vieți se stinseră de care atârnă toate speranțele unei familii! Grozavă e furia răsboiului!

Bubuitul tunurilor a incetat, mii de morți acoperă câmpul gloriei, un mare număr de răniți cad neavînd o picătură de apă spre a-și potoli setea. O singură oră ajungea pentru a despărți mulți, mulți amici pe veci. Grozavă e furia răsboiului!

Eată că răsună pașii unei sectiuni sanitare înaintea unui mormînt de oficeri ea se oprește, și două corpuși sunt puse în lăuntru, soarele luminează: fețele lor și noi cunoastem palida și intelligentă față a căpitanului Valter, glonțul, într'adevăr l'a lovit drept în inimă, al doilea și oficerul Vlădilă, un semn în frunte ne arată drumul glonțului....

Odichiniți în pace voi fi ai României, cari ati murit aci pe câmpul de onoare, din sângele vostru a răsărit independența ţării și libertatea întregului popor!

— Nul n'ati murit, trăiți în inimile noastre și noi nu vă vom uita, căt va fi în cer sus un Dumnezeu și pe pămînt un popor român.

„G. S.“

dintre Români și Maghiari, și că ce stimă și tu ei inspiră în populație față de slujbașii.

Poarte să primă prim-pretorul Csulay cu mine, cum și cu alții nu numai conform regulilor solgăbirăști, ci și conform celor etichetice. Il asigur că în acel cas și eu mă voi purta asemenea; altcum vicem pro vice. Ca la mărturie mă provoc în această privință la dl Ford Gyula, prim-pretor în Orăștie.

Simeria, în 14 Februarie n. 1899.

Manasie Iar,
preot gr.-or. și mem. vir. al
congregației comit.

Memorandum Sérbiilor. La 9 I. c. s'a ținut la Zagrab o conferință a Sérbiilor, în care s'a luat hotărîrea, ca să se aștearcă Monarchului un Memorandum, în care să se arate pe larg toate încalcările și fărădelegile, ce s'au făcut contra autonomiei bisericii naționale sérbești în decurs de 30 ani. Acest memorandum va fi înaintat Monarchului cel mult până la sérbătorile Sf. Paști.

Din România.

24 Ian. la Băcău.

Ziua de 24 Ian., aniversarea a 40 de ani dela Unirea Principatelor s'a sărbătat la Băcău într'un mod vrednic de amintirea acelei mărețe zile.

Pentru reușita sărbării s'a constituit un comitet.

Apelul exmis de cătră comitet cătră cetățeni e următorul:

»Români,

»Anul acesta, la 24 Ian., se împlinesc 40 de ani, de când s'a săvîrșit unirea țărilor surorii: Moldova și Muntenia.

»Actul unirii principatelor este temelia statului român de azi.

»La unire au lucrat toți Români, doveind lumii civilisate că sunt o națiune, ale cărei puteri trebuie să se țină în seamă.

»Prin »Unire« Români au probat că sunt stiutori de menirea civilizației încreștinător de provedință. Să sărbătam dar cu toții aniversarea acelei zile, căci în noi toți un suflet bate«.

In ziua sărbării întreg orașul era împobosit cu steaguri naționale.

In biserică catedrală a Sf. Nicolae s'a săvîrșit la 10 ore un serviciu divin, la care au luat parte mii de cetățeni ai orașului, în frunte cu membrii Ligii culturale și cu elevii scoalelor și liceului.

După prânz la 2 ore s'a dat în sala teatrului municipal o sărbătoare poporala.

Corul elevilor dela liceu, sub conducerea dlui profesor C. Bors, a executat »Hora Unirii« și imnul școlar nr. 2: »Cum într'o mândră zi de vară«.

După acestea luând cuvîntul dl Daniel Klein, membru al Ligii, a salutat generația de eroi cari au făcut România de azi, sfîrșind cu cuvînte:

»Acesti părinți ai patriei ne-au lăsat o casuță, să jurăm că noi vom zidi un palat, pe față căruia să fie scris: »Românișmul cîivilizator«.

După aceea descrie viața lui Costache Negri, marele patriot din Băcău, zicînd să-i se ridice un bust, și termină astfel:

»Liga culturală sărbătoarează azi două fapte: aniversarea nașterii sale și aniversarea Unirii Principatelor. Prin aceasta ea dă o dovadă că e consință de misiunea ce are și că merge înainte ori-care ar fi pedecele ce i-săr pune încale.

Liga culturală secția Băcău a luat inițiativa ridicării unui bust lui Costache Negri care e »Apostolul Unirii«.

Voi prin aceasta ca orașul Băcău, care are o pagină frumoasă în istoricul Unirii, care prin sărbătoarea de azi a dat o dovadă că simte, cugetă și voie, să fie în viitor citadelă Românișului în poalele Carpaților.

Voi ca această treime, Alexandri, Cogălniceanu și Negri, care a fost nedespărtită în viață, să treacă nedespărtită la nemurire.

Voi ca această treime să arate generaților viitoare idealul neamului românesc, ideal reprezentat azi în față d-vioare prin tricolorul român, standardul Ligii.

Ori-cât de meșteșugite ar fi mijloacele ce s'ar întrebui pentru a pune vrășmășie între frați, ele nu vor putea înăbușii vocea săngelui, căci nu poate sfârîma mâna omului ceea-ce a unit mâna Domnului.

Nu vor putea vrășnașii neamului nostru să rupă legăturile puternice ce unesc inimile noastre.

Căci noi pătrunși la suflet de sfânta libertate.

»Jurăm că vom da mâna să sim în secoli frați«.

După acestea corul elevilor dela liceu au cântat »Până când frate Ardelene« și »Deșteaptă-te Române«.

La 4 ore d. a. sfîrșindu-se sărbarea, întreg publicul cu musica în frunte, s'a dus la bustul lui Michail Cogălniceanu, unde dl Nicolae N. Donici a ținut un discurs despre figura măreță a marelui bărbat de stat, care a luptat pentru un ideal înalt, de a se ajunge la o »Unire a tuturor Românilor«.

De aici s'au dus cu toții la bustul lui V. Alexandri, unde a ținut un discurs dl Dinicescu-Barzon salutând pe bardul dela Mircesti, care a cântat »Unirea Românilor și Vitejia străbunilor«.

Pe lângă asta un personal însemnat își are pânea dela asemenea instituții precum și la cele din Făget.

Cred că la început și dînsii au imitat pe alții, însă acum sunt cu dreptul dînsii vredniții de imitat. Ajute D-zeu ca această vrednicie să se mărească Făgetenilor tot mai tare.

Cineva.

Pregătiri pentru alegerea de deputat.

Ciuj, 14 Febr. 1899.

Cu mare alău s'au făcut Duminecă în 12 I. c. pregătirile alegerii de deputat, proiectată pe 17 I. c. Din toate părțile alergau trăsuri opozitionale la tămbălăul aranjat în sala de gimnastică orășenească, pentru a propoedui sosirea mult așteptatului măntuitor.

Toți oratorii află pe gloriosul Pázmány de cel mai bun droitor, pentru a căpăta o spartă a națiunei maghiare. Cele mai mari merite și-le-a câștigat Pázmány, după ei, pe tren politic din afară. El a fost acela, care a desmințit diferențele și lățită prin străinătate despre neleguiurile față de naționalitatele maghiare și despre murdăriile politice dintră ei. (sic!)

El însuși sporează, dacă va fi ales, că va putea realiza ideea de stat maghiar prin o singură trăsătură de condeiu. E foarte usor, zice el. Intre naționalitățile nemaghiare să nu fie oficiali decât unguri și școli, mai cu seamă Valahilor pretensiivi să nu li-se lasă nici una, ear' cui nu-i place a înveța limba armonioasă maghiară, poftescă afară din țară.

Bună frasă pentru înfrumusețarea vorbirei de recomandanță și totodată și un frumos testimoniu, că e mare politic dl Pázmány. Propagă și cealaltă politici idea de stat maghiar în felul acesta, și în curînd ii vor sări și celelalte cercuri ale statului, care mai țin doagele laolaltă.

Videant consules...!

d. verus.

Un nou — faliment.

In Kis-Czell se află o bancă ungurească, care mai zilele trecute a dat faliment. In fruntea acelei bănci au stat mai mulți Jidani, adecă Rosenberg, Fischer, Grünfeld, Weiss, Scheiber și alții.

Vinovății se zice că sunt neamuri de ale lui Rosenberg, și încă membri în direcție, care au luat împrumut dela bancă vre-o 578.000 fl.

Jidani din fruntea acestei bănci au folosit banii spre scopuri politice și private. In acest chip au păgubit banca cu 1 milion și 100.000 fl.

29 de ani sunt de când a fost întemeiată această bancă, și în tot decursul acestor ani, banca a fost mereu furată, mai de bătrânl Rosenberg, mai de fiul acestuia.

Pe la 1892 s'au fost defraudat dela bancă vre-o 640.000 fl. Fiind el omul guvernului, niminea nu a îndrăsnit să facă controlă.

Făcîndu-se la 1892 bilanțul, un funcționar, Vidos Marton, a făcut atenție pe acționari că el este fals. In loc însă că se se convingă, l-au gonit tot pe el. Si astfel cei din fruntea băncii și-au putut în tîrgă continua hoție. Când în urma urmelor s'au trezit acționarii că sunt înșelați, hoții și-au fost luat tălpășia. Gendarmeria a apucat acum a le căuta urma. Dar chiar dacă i-or găsi, ce folos, banii sunt păpași și cei ce au depus bani la acea bancă, se pot șterge pe buze, căci sigur nimeni nu le mai întoarce nimic.

De altcum așa le trebuie celor ce își pun încredere în Jidani, cei mai lacomi de pe pămînt, după sunetul argintului.

Teatru românesc în Orăștie.

Onor, public român din Orăștie și giur este încunoașteat și pe această cale, că Sâmbăta în 4 Martie st. n. a. c. se va da în sala otelului »Széchenyi« de cătră inteligența română din loc o reprezentăție teatrală împreunată cu dans. Se vor juca piesele:

»Rochia lungă«

monolog de Iosif Vulcan

și

»ÎNTOCMĂI«

comedie franceză, tradusă de Zotti Hodoș.

Ear' la urmă se va presenta și un frumos tablou întocmit din mai multe persoane, luminat fiind de foc bengalic în mai multe colori.

Acei domni, cari din greșeala nu vor primi invitare, sunt rugați a se sociță prin aceasta de invitați și a veni să-și dea sprințul lor acestei nove încercări, de cari legăm frumoase speranțe.

CORESPONDENȚA

In causa cuincuenalelor.

Intrudoarele feței tale văd
mâncă pâine și tăi. I-a carte a
lui Moise, cap. 3. v. 19.

Hondol, 26 Ianuarie 1899.

Onorată Redacțiune!

In »Revista Orăștiei« nrul 4 dela 23 Ian. a. c., un corespondent sub nume anonim „Delta“ se ocupă cu cuincuenalele învățătoarești.

Domnul corespondent face o reprimire asupra înv. dela școalele poporale, clasificându-i în trei clase, și anume: 1. De tot puțini pedagogi absolvenți și cu 4 cl. gim. 2. Învățători cu căte 1, 2, 3 clase gim. și pedagogi. 3. Învățători ajunși la diploma de dascălie fără spese, numai din praxă făcând examele de calificare etc.

Pe baza acestei clasificări aduce concluzia: că oare n-ar fi totuși just, ca cei mai mulți dintre înv. să se multănească cu maximul salarului ajuns la 300 fl. Pune ear' întrebarea: Care au fost salarele noastre înainte de astă cu 6—10—15 ani, la care și răspunde tot densus că: 50—80—100 fl. și cu acestea erau încă înv. multăniți, etc. Deci eu ca înv. îndrăsesc să întrebă pe dl corespondent, deși nu am onoarea a' l cunoaște nici după nume, căci, dacă salarele înv. erau pe atunci de căte 50—80—100 fl., oare cu ce-și vor fi nutrit ei familiile lor, dacă nu vor fi mai avut și altă avere decât numai dascălia. Oare îmbrăcămintea lor cum va fi fost? Merit-a dascăl? Oare prelegerile la de aceia când se începeau și când se fineau? Oare ce progres era, ce obiecte se propuneau, purtându-să cronică despre de acestea? De loc nu! Nu aşă stă lucrul astăzi, după ce s-a regulat salarizarea dascăliilor, ci cu totul altcum. Statul prin articolul de lege XVIII. din 1887 care, ca învățătorii să ţină și să propună lângă limba cea română și cea a statului. Autoritatele școlare confesionale precum și statul au statorit planuri de învățămînt, au înșirat în ele obiectele, ce au de a se propune, au adus §§. după cari, dacă înv. nu se vor ține: fie cu clase gimnasiale și cu pedagogie, fie fără clase și pedagogie, nu e întrebare dacă sunt cu diplome, sunt egal îndreptăți, dar, fiindcă nu se vor putea destitui din post, fiind definitivă, după cum zice dl corespondent, recomandă dlui corespondent Normalitul școlar din 1882, în care se ceteasă cu atenție §§. 83 și 84, va afila ce cuprins au aceia.

Eată dar' dle corespondent, căci și înv. cari și-au înșisit diplomele lor numai pe cale privată, imitând pe marele învățător Benjamin Franklin, au acele obligaminte ca și cei mai învățători de căt ei. »Vrednic este lucrătorul de plata sa«, se zice în sfânta Scriptură, de aceasta și noi cei slabii avem de a ne împărtăși pe lângă silințele noastre. Dascălul de nu învață, din post este lipsit; a duce o viață, ca cei vecchi, nu-i cinsti. Numai știință și diligență îl va scuti. Deci dar' Românuș, poporul silească a-i plăti. Dl corespondent a făcut o analisă despre înv. Noi încă să facem o divisie: Oare salarul de 300 fl. cu cuincuenalul laolaltă 350 fl. anual cum se ajunge la o familie? Eată cum: la lună cade 29 fl. 16/3 cr. La o zi vine 97 1/5 cr. d. e. familia mea constă din patru membri, se vine la fiecare căte 24 1/4 cr. la zi. Dacă dascălul nu are alta decât numai salarul, mult va fi aceasta pentru un dascăl căsătorit? Si căte se mai recer dela un dascăl în timpul modern!

Mai zice dl corespondent, că mulți dascăli au început să facă gură mare, că nu lăsău votat cuincuenalele; despre aceasta eu nu mă plâng, deoarece comitetul nostru parochial în frunte cu vrednicul preot dl Petru Mihuțiu, s'a îngrijit de aceasta. Pentru a da exemplu la ceialalți poporeni, densus singur s'a înscris cu 10 fl. v. a., pe când ceialalți poporeni plătesc dela 80 cr. până la cei mai avuți din comună căte 1 fl. 55 cr. la an, de cădă suma 350 fl. M'am plâns și eu în anul trecut, în mai multe rânduri la P. V. Consistor arch., ba chiar și la Sinodul arch., mai în urmă și la inspectorul regesc de școală, atât pentru un rest din salarul meu de 100 fl. v. a. pe care nici astăzi nu l'am primit în regulă, căt și pentru multele absenții, ce se fac la școală noastră; dar' toate acestei nu se fac doar' din cauza, că poporul ar fi sărac, ci numai pentru că o parte din popor este renitență față de școală. P. V. Consistor a întrevenit în cauza aceasta în două rânduri la comitat și inspectoratul regesc la primăria comunală, dar' aceasta ne fiind constrinsă de către oficiul pretorial, nu-și face datorință și astăzi încă avem peste 5000 absență nelegitima. M'am prezentat nu de mult la dl protopreitor în cauza restului meu din salar de 100 fl. și pentru absenții, dar' densus, despre absenții n'a zis nimic, numai a cătinat din cap, ear' despre restul din salar m'a îndrumat să cer ajutorul dela Ministrul. Ce am de a face, singur nu știu. Eată dar' că nu din îmbuibare, ci din cauza lipsei mele și a renitenței poporului la ce voiu fi împins.

Dela Piski la Lugoj: I. cl. 3 fl. 70 cr., II. 2 fl. 65, III. 1 fl. 75. Dela Deva la Buziaș: I. cl. 4 fl. 10, II. 3 fl. III. 2 fl. Pentru bagage se plătește pe distanță de 19 kilometri: până la 50 kgr. 10 cr., 100 kgr. 20 cr., peste 100 kgr. 30 cr.; pentru 55 kilometri: 50 kgr. 25 cr., 100 kgr. 50 cr., peste 100 kgr. 1 fl.; pentru 100 kgr. 50 kgr. 50 cr., 100 kgr. 1 fl., peste 100 kgr. 2 fl.; peste 100 kilometri: 50 kgr. 1 fl., 100 kgr. 2 fl., peste 100 kgr. 4 fl.

Alexandru Iovan,
invățător.

*
Balomir, 8 Februarie 1899.

Domnule Redactor,

In numărul 4 al »Revistei Orăștiei« a apărut un articol frumos „Cuincuenalele învățătoarești“, în care un amic al școalei noastre resp. al dascăliilor nostri își exprimă părerea sa de rău, asupra îmbunătățirii sortii lor, și ca compătimirea să fie mai resușitoare, o trimiță și pe cale ziaristică. Domnul autor »Delta« precum se vede, nu este o persoană din tagma dascălească și pentru aceea nici nu-și subscrive numele. Cred însă că dl autor nu a avut norocirea a gusta și densus din pânea cea dulce a dascăliilor de pe sate, căci atunci ar fi aprejui soartea lor cea dulce. Precum se vede din cele scrise de domnia-sa, și pare rău că au ajuns și dascălii ca prin minune a se bucura și ei de un viitor mai bun, cel puțin la bătrânețe. Oare de ce nu impută în acest mod și altor oficianți comunali sau de stat, cari în asemenea formă și-au ridicat leafa, poate în leafă și mai grăsă ca până aci, de ce numai la bietul dascăl sar toți în cap? Să nu credeți însă dele autor, că acest beneficiu al dascăliilor de astăzi a devenit prin patronarea onorat dta, ci prin altă persoane cari își aprejui îndeplin soartea dascăliilor, căci căt ar fi după consumențul nobil a dta de dascăli nostri de pe sate, tot acolo aji fi dorit să fie și astăzi cu leafa lor unde a fost după 10 sau 15 ani înainte, unde bietul dascăl cu pânea ce o căpăta dela comună abea și ajungea la copilași, va să zică el să satura numai atunci când avea norocirea să moată vr'un locuitor din comună. Si oare păcat ar fi, dle autor, ca să ajungă și un dascăl după atâta suferință și la ceva traiu mai suficient? Să zice mai departe tot de dl autor, că tot acela spor îl arată și astăzi unii dascăli în școală ca și odinoară, să poate să fie și de acelea semințe vechi printre cele noue, dară pentru aceea nu-i putem lăpăda pe stradă, trebuie să-i primim și încăt se poate să-i ajutăm cu toate recerințele de astăzi, căci ei au fost apostolii nostri vechi, cari au luptat pentru înaintarea neamului nostru și micul lor talant nu l'au ascuns în pămînt, ca unii dascăli renumiți de astăzi, care băsându-se pe prospătala lor cea mare adeseori fac numai atâta spor, ca mai micul apostol. Si apoi să nu credă dl autor, că cuașificația înaltă face progres în școală, ci învățătorul o face prin energia sa, dacă acela este la culmea cheamării sale, și nu pedagogia numai arată progresul suficient într-o școală, ci praxă căștigată prin aplecare și rîvnă, căștigând teoria fără praxă nu însemnează nimică. Așadară, dle autor, vedeti și vă orientați bine la aceste cuvinte și veți ivedea că nu vorbesc neadeverul. In fine observați că ar fi bine ca învățătorii nostri să abzică de cuincuenalele prescrise de lege, temenidu-vă groaznic că nu cumva să se prea îmbogățească, ear' poporul să rămână sărac, și dimpreună cu jupânul Itzig. Oare fac această bravură și alte oficioase persoane sau poate și onorat dta, eu cred că nu se va arăta să galant nici o suflare pe acest pămînt, și cu atât mai puțin dascălii nostri, cari lucră în viața Domnului o muncă cu mult mai grea ca alte persoane oficioase.

I. B. invăț.

NOUTĂȚI

Domnii abonați ai foii noastre sunt rugați să ne trimite degrabă restanța, ca să nu fim săliți și la sista foia.

Biserici noi în Viena. Pentru zidirea mai multor biserici noi în Viena, Consiliul comunal a hotărât, ca să se facă un împrumut de 5 milioane fl.

Circulația trenurilor pe liniile ferate Ilia-Faget-Lugoj este următoarea: Trenul de persoane pleacă din Ilia la 7 ore 10 min. dim., trenul mixt la 1 oră 45 min. d. a., cel dintâi se alătură la trenul de persoane de dim. din Teiuș, ear' cel din urmă la cel accelerat. La Lugoj sosesc la 11 ore 10 min. a. m. și la 6 și 10 min. seara. Din Lugoj pleacă spre Ilia: trenul de persoane la 5 ore 15 min. a. m., trenul mixt la 4 ore 30 min. dim., ajunge afară la 1 oră 15 min. (la trenul accelerat ce vine dinspre Budapesta) și la 9 ore 30 min. (la trenul de persoane din Pesta) ziua. Taxa: Dela Deva la Lugoj: I. cl. 3 fl. 10 cr., II. 2 fl. 25, III. cl. 1 fl. 50.

Dela Piski la Lugoj: I. cl. 3 fl. 70 cr., II. 2 fl. 65, III. 1 fl. 75. Dela Deva la Buziaș: I. cl. 4 fl. 10, II. 3 fl. III. 2 fl. Pentru bagage se plătește pe distanță de 19 kilometri: până la 50 kgr. 10 cr., 100 kgr. 20 cr., peste 100 kgr. 30 cr.; pentru 55 kilometri: 50 kgr. 25 cr., 100 kgr. 50 cr., peste 100 kgr. 1 fl.; pentru 100 kgr. 50 kgr. 50 cr., 100 kgr. 1 fl., peste 100 kilometri: 50 kgr. 1 fl., 100 kgr. 2 fl., peste 100 kilometri: 50 kgr. 1 fl., 100 kgr. 2 fl., peste 100 kgr. 4 fl.

Politica — fără bani. Sub acest titlu i-se scrie din Sebeșul-săesc, lui »Bud. Hir.« următoarele: In luna trecută a apărut sub titlul „Der Unterwald“ o foaie săptămânală, așa zisă socială, în tipografia dlui Ioan Stegmann, redactată de Dr. Viktor Róth. In cîrind însă e sit la lumină, că această fată în haină albă nu este aşa nevinovată, după cum s'a părat, deoarece, fără nici o cauțiune, a început să se ocupe cu politica sămănătoare de ură a Sașilor. Urmarea acesteia a fost, că fișanul dejă la al 4 număr i-a oprit apariția.

Omoruri. Sâmbătă trecută seara economiei Ioan Tiotes și Dănilă Cugirean din Căstău, au plecat la Orăștie. Pe drum s'au întâlnit cu Nic. Stanciu și încă un cununat al acestuia, lucrător de lemn din Glăjerie de lângă Sibiul, cari mergeau spre casă, fiind cam puțin amețiti de spiritul Jidanului. La întâlnire și-au dat unii altora bună seara și au plecat mai departe. Cei doi Căstăieni cari încă au avut puțin în cap, s'au întors după ei, începându-i să înjura. Ajungând la ei au smuncit bâta din mâna lui Stanciu, și au dat două lovitură în cap celuilalt, ear' în Stanciu se zice că nu au dat, dar' din cauza smuncitului, el a căzut în sănțul din marginea drumului, fiind beat. Dacă au văzut că ei nu se mai mișcă, Căstăienii au venit la oraș și și-au petrecut până dimineață. Ortacul lui Stanciu, auzind că s'au depărtat, s'a scutat de jos și a chemat și pe cununatul seu. Văzând că acesta nu răspunde, l-a pipăit și a vezut că el e mort. S'a dus numai decât în Căstău și a înștiințat. Doi gendarmi au plecat cu densus. Pe drum au întâlnit venind către casă pe cei cu pricina și numai decât i-au legat și adus la judecătorie. In ziua următoare, Dumineacă, ieșind comisia la fața locului, a constatat că Nicolae Stanciu, mortul nu a murit din lovitură, căci nu s'a văzut nici o urmă, ci a murit din cauza beției. In urma acesteia a pus deocamdată pe picior liber și pe Ioan Tiotes și Dănilă Cugirean.

Un anumit Schuman din Cugir, lăudă parte la o petrecere, s'a cam chefuit bine, și venind acasă și-a luat nevasta la părulă, ba a bătut-o atât de crunt, încăt biata femeie a murit. Sosind medicul la fața locului, Schuman a zis, că ea a căzut din pod, copiii însă au dat de gol pe tată lor și așa a fost deținut.

Ziaristi grațiați. Din incidentul întrunirii congresului ziaristilor la Roma, Regele Italiei, Umberto, va grația pe toți ziaristii condamnați în procese de presă.

In loc de fidanțare — temniță. In Moșiacu s'a arrestat zilele acestea o fată dintre cele mai frumoase din întreg jurul orașului, cu numele Komlósy Róza. A fost deținută tocmai în momentul, când s'a dus la matriculant pentru a-și anunța fidanțarea cu tinerul Varga János. Causa deținerii a fost să-vîrsească unui omor. Înainte de astă fată trăia în Eszék, și locuia la o femeie bătrâna. Femeia aceea voia cu orice pret, ca să îndemne pe tinere fată la lucruri necuvioase. Din această caușă fată într'atâta s'a măiat, încăt într'o noapte și-a omorit stăpâna casei și a îngropat-o în curte. După aceea a venit la Moșiacu, unde, din nenorocire, a fost deținută.

Promovare. Sâmbătă trecută a fost promovat de Doctor în drept la universitatea din Cluj dl Liviu Tămășdan.

S'a spânzurat pentru o — pipă. Bezda Gergely este numele unui horvad, din Eger, care a luat parte în luptele din 1848. Înătăciu avea o pipă de spumă, de care nu se despărția niciodată, și de aceea ținea la ea ca la un lucru sfânt. S'a întemplat însă, că într-o zi din săptămâna trecută un nepoțel al lui, cum, cum nu, a pus mâna pe pipa moșului său, și jucându-se cu ea, a scăpat-o din mână, și fiind ea de spumă, îndată s'a spart. Stăpânul pipei, văzându-și pipa spartă, nici albă nici neagră, s'a dus în grăjd, a luat o bucătică de hârtie și a scris pe ea: Pipa mi-a murit, trebuie să mor și eu. și luându-și o funie, s'a spânzurat. Pe lumea ceealaltă poate că se va întâlni ear' cu pipa și o va da la dires.

Sdrobit de tren. Mercuri dimineață, trenul ce merge dela Orăștie spre Piski, a trecut

peste boacterul primei bocteriei, Terepes, care auzind că vine mașina, a sărit să ia signalul, dar' fiind cam slab de picioare, din pricina că tocmai atunci își petrecea, când a voit să treacă șinile, mașina l-a ajuns în spate și astfel a fost tras între roatele trenului, cari l'au sfârmat.

Petrecerea poporala arangată în Sâmbătă trecută sub conducerea dlui I. Branga, a reușit foarte bine, atât în privința morală cât și materială.

Necrolog. Primim următorul anunț funerar: Eugenia Paraschiv aduce la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoșcuților dure-roasa stire, că iubitul ei soț Ioan Paraschiv, subjudecător reg. în pensiune, prim epitetă biserică ort. rom. din Sebeșul-săesc, după un morb indelungat, astăzi la 2 1/4 ore d. a., împărtășit cu Sf. Taine, în etate de 64 ani, și-a dat nobilul seu suflet în mâna Creatorului. Rămășițele pămîntești ale scumpului defunct se vor depune Vineri în 5/17 Februarie a. c. la 3 ore d. a. în cripta familiară din cimitirul gr.-or. din loc, spre odihnă vecinică. Sebeșul-săesc, în 3/15 Februarie 1899. În veci amintirea lui.

Paradă cu glonț de tun. Murind generalul Gélich din Budapesta, la înmormântare s'au dat obiceiunile salve cu puști Manlicher și cu vre-o 3 tunuri. »Câmpul sângelui« se numește lunca din Buda, unde au fost date salvele. S'a întemplat însă, că într'un tun a fost uitat un glonț, care, când a fost slobozit, și-a înjură prin văzduх așa de puternic, încât pe toți-i a cuprins spaimă. Nenorocire însă nu s'a întemplat, căci el s'a opri în zidul unei case, fără să o dărime, deoarece a fost foarte puțin prav în el. S'a pornit însă certare, spre a se afia, cum de a rămas în tun acel glonț.

Logodnă. Dl Nicolau Iacob din Săcărâmb, și-a încredințat de viitoare soție pe d-soara Rozalia Suciu din Cristior. — Să fie într'un cias cu noroc!

Dislocări de armată. Reg. 2 din Plevlje va fi permuat în Sibiu, Brașov și Abrud, ear' reg. 31 din Sibiu va fi permuat la Plevlje. Reg. 52 în Pécs și Kaposvár.

Iepuri invitați. »Patria« din Cernăuți scrie următoarea: O întemplantă ciudată s'a petrecut zilele acestea într'un orășel de lângă Agria. Cineva a predat la postă doi i

Bibliografie.

Dl. Teodor V. Păcătian a mai îmbogățit încă cu un op literatura română. „*Libertatea*“ este titlul nou lui op. Traducerea e făcută după renumitul filosof englez John Stuart Mill. A apărut în „Tipografia“ din Sibiu și are o extindere de 248 pagini. În prefată se ocupă cu biografia autorului. Prețul unui ex. e 1 fl. plus 5 cr. porto, ear' pentru România 3 lei.

Dare de seamă și mulțumită publică.

In numele comitetului arangiator, subscrisul îmi tin de plăcuta datorină a-mi exprima și pe această cale sincerile mulțumiri tuturor binevoitorilor domni, cari au binevoit o suprasol cu ocaziunea concertului declamatoric arangiat în folosul bibliotecii școlare în Romos la 5 februarie 1899 st. n. și anume:

Szász Pál, not. com. în Vaidei 1 fl. 40 cr., Vasile, Basarabă inv. 40 cr., Nicolau Voina, 50 cr., Avram Dubles, Romoșel 70 cr., Nicolae Andrei, preot Căstău 40 cr., Ioan Samoilesc, inv. Șibot 30 cr., Avram Budoi, 20 cr., Iosif Zaharie, comerc. Balomir 20 cr., Ioan Caliman 20 cr., Simion Săcărea, comerc. 20 cr., Ioan Fleseriu, inv. Romos 30 cr., Maria Safta, 10 cr., Maria Botean, preoteasă Geoagiu 10 cr., Vaidean Iuon, preot gr.-cat. Romos 10 cr., Vasiliu Stoian, păd. supr. 10 cr., Magyary László, oficial Deva 30 cr., Sofia Ioanoviciu, preoteasă Hărău cu familia 30 cr., Iosif Costea, preot în Vaca 1 fl.

Venitul întreg a fost 48 fl. 70 cr., din care deträgându-se spesele de 22 fl. 12 cr., a rămas un venit curat de 26 fl. 58 cr., cari s-au si dat destinației lor.

Nu pot trece cu vederea a-mi exprima mulțumita și dlui not. Nicolau Dubles, care n-ea pus la indemana întreg materialul de lemn la facerea binei, asemenea și dlui Vasile Stefănesc; precum și vrednicelor coriște care au dat covoarele de lipsă spre acest scop.

In fine primească prea stimații domni și doamne, cari ne-au onorat cu prezența d-lor la această petrecere, cele mai călduroase mulțumiri.

Romos, la 14 Februarie st. n. 1899.

*Ioan Fleseriu,
invățător.*

Mulțumită publică.

Inteligința din Lunca-Cernei, a arangiat un bal în folosul școalei în 26 Ianuarie a. c. Deși nu a avut un rezultat prea favorabil, totuși îmi tin de datorină a-mi da seama despre rezultat. Suprasoluri au incurse dela Domnii: Dr. Gavril Suciu și dl Marton Berger căte 2 fl., Nic. Nestor, Iuliu Ciuci, Ios. Stupinianu, Bernat Berkovicz, Sofroniu Oltean, Mihăilevici Rafael, Bela Balo căte 1 fl., Andrei Karaba, Vicențiu Palosy, Farkas Zsombor căte 50 cr., Ioan Pataky 30 cr., laolaltă 12 fl. 80 cr. Prin aceasta în numele senatului școlar aduc mulțumita cea mai ferbinte tuturor generoșilor contribuvenți în genere, în special înse doamnei Rosalia Roth, care prin împărtirea pantlicilor pentru arangieri, a mai incassat suma de 6 fl. 55 cr. In fine mai mare mulțumită i-se aduce dlui Bernat Sauber, care ni-a pus la dispunere sala gratuit.

Venitul curat e 11 fl. 58 cr. v. a., cari se vor folosi pentru înfrumusețarea curții și grădinii noilei școale cu pomi nobili.

Lunca-Cernei, în 4 Februarie 1899.

*Ios. Stupinianu,
paroch.*

Subscrisul aduc la cunoștința acelor p. t. domni, cari doresc a cumpăra, că am

300 de piei de oaie și berbece

pe cari le vînd cu prețuri foarte moderate.

*Nicolae Opincariu,
măcelar în Orăștie.*

Moartea cloțanilor!

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloțani și șoareci.

Nu e vătămașor oamenilor și animalelor de casă.

(452) 4-5

Se capătă în pachete cu căte 30 cr. la farmacia: **N. Vlad** din **Orăștie**.

Szám 144—1899. vgħot.

(477) 1-1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a körösbányai kir. járásbiróság 1898. évi 3167. számú végzése következetében Pop Tivadar k.-bányai ügyvéd által képviselt Stániu Iuon javára Russu Iuon Popa vákai lakos ellen 260 frt s jár. erejéig 1898. évi július hó 16. foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 390 frtra becsült szarvasmarhák, lóvak, egy kocsi és két disznó, álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a körösbányai kir. járásbiróság V. 63/2—1899. számú végzése folytán 260 frt tőkekötetlés, ennek 1894. évi január hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 31 frt 45 kr. birólag már megállapított költségek erejéig Váka községen végrehajtást szerveztetek lakásán leendő eszközök részére 1899. évi február hó 24. napjának délutáni 3 órája határidőül kitüzetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételről a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközölhetet volna és a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jeletésekkel az árverés megkezdéséig alulirt kiküldöttet irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulassák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a biróság tábláján történt kifüggésztés követő naptól számítattak.

Kelt Körösbányán, 1899. évi február hó 9. napján.

Szöllösy János

kir. bir. végrehajtó.

Szám 63—1899 kir. végrh.

(478) 1-1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak V. I. 99. 1898. számú végzése folytán Dr. Moldovan Silvius helybeli ügyvéd által képviselt Obervalder J. & Comp. czég nagyszebeni czég lakos mint alap és felülfoglaltatónak javára Hirsch Izidor és társa Kudzsirai lakosok ellen htr. 18 frt 95 kr. tőke ennek 1898. évi decembertől 15-ik napjától járó 5% kamatai eddig összesen 19 frt 06 kr. és árverés kitüzési 3 frt 20 kr. költség követelés erejéig elrendelt bisztosítási kielégítési végrehajtás alkalmával birólag le és felülfoglalt és 1950 frtra becsült lóvak, bivalok, hintó, kocsik, szerszám, zongora, szíkvízgyár és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróságnak V. I. 99/4 1898. polg. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt szászvárosi »Ardeleana« hitelintézet javára Strugári Chivescu Iuon ellen 90 frt s jár. erejéig 1897. évi július hó 29. foganatosított kielégítési végrehajtás után foglalt és 385 frtra becsült 24 székér széna, 1 kancza, 5 disznó, 3 kecskeből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróságnak V. I. 99/4 1898. polg. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt szászvárosi »Ardeleana« hitelintézet javára Strugári Chivescu Iuon és társa ellen 200 frt s jár. erejéig 1897. évi július hó 29. foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával birólag le és felülfoglalt és 450 frtra becsült lóvak, bivalok, hintó, és szerszám, zongora, szíkvízgyár és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint leszen kifizetendő.

Kelt Szászvároson, 1899. január hó 26-án.

Rácz Árpád,

kir. bir. végrehajtó.

Szám 61—1899 kir. végrh.

(479) 1-1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak, 3108 1898. számú végzése folytán Dr. Moldován Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Herz Ármin és fiai czég budapesti lakos mint alap és felülfoglaltatónak javára Hirsch Izidor és társa Kudzsirai lakosok ellen htr. 81 frt 60 kr. tőke, ennek 1898. évi decembertől 15-ik napjától járó 5% kamatai eddig összesen 33 frt. 70 kr. és árverés kitüzési 3 frt. 10 kr. költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával birólag le és felülfoglalt és 450 frtra becsült lóvak, bivalok, hintó, és szerszám, zongora, szíkvízgyár és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróságnak V. I. 60/5 polg. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén Dr. Moldován Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Herz Ármin és fiai czég budapesti lakos mint alap és felülfoglaltatónak javára Hirsch Izidor és társa Kudzsirai lakosok ellen htr. 81 frt 60 kr. tőke, ennek 1898. évi decembertől 15-ik napjától járó 5% kamatai eddig összesen 50 frt 50 kr. birólag már megállapított költségek erejéig Strugáron alpeses lakásán leendő eszközök részére 1899. évi február hó 22-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitüzetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amenyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árvérés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Szászvároson, 1899. január hó 26-án.

évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében csakis készpénz mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint leszen kifizetendő.

Kelt Szászvároson, 1899. január hó 26-án.

Rácz Árpád,

kir. bir. végrehajtó.

Szám 62—1899 kir. végrh.

(480) 1-1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak 11175/1897. számú végzése folytán Dr. Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Sommer & Klinger czég budapesti lakos mint alap és felülfoglaltatónak javára Hirsch Izidor és társa Kudzsirai lakosok ellen htr. 94 frt 33 kr. tőke, ennek 1898. évi decembertől 15-ik napjától járó 5% kamatai, eddig összesen 9 frt 06 kr. és árverés kitüzési 3 frt 20 kr. költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával birólag le és felülfoglalt és 1050 frtra becsült lóvak, bivalok, kocsik, szerszám, hintó, zongora és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróságnak 11175/1897. számú végzése folytán Dr. Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Sommer & Klinger czég budapesti lakos mint alap és felülfoglaltatónak javára Hirsch Izidor és társa Kudzsirai lakosok ellen htr. 94 frt 33 kr. tőke, ennek 1898. évi decembertől 15-ik napjától járó 5% kamatai, eddig összesen 9 frt 06 kr. és árverés kitüzési 3 frt 20 kr. költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával birólag le és felülfoglalt és 1050 frtra becsült lóvak, bivalok, kocsik, szerszám, hintó, zongora és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróságnak 11175/1897. számú végzése folytán Dr. Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Sommer & Klinger czég budapesti lakos mint alap és felülfoglaltatónak javára Hirsch Izidor és társa Kudzsirai lakosok ellen htr. 94 frt 33 kr. tőke, ennek 1898. évi decembertől 15-ik napjától járó 5% kamatai, eddig összesen 9 frt 06 kr. és árverés kitüzési 3 frt 20 kr. költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával birólag le és felülfoglalt és 1050 frtra becsült lóvak, bivalok, kocsik, szerszám, hintó, zongora és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróságnak 11175/1897. számú végzése folytán Dr. Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Sommer & Klinger czég budapesti lakos mint alap és felülfoglaltatónak javára Hirsch Izidor és társa Kudzsirai lakosok ellen htr. 94 frt 33 kr. tőke, ennek 1898. évi decembertől 15-ik napjától járó 5% kamatai, eddig összesen 9 frt 06 kr. és árverés kitüzési 3 frt 20 kr. költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával